

Asia

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesta ilmoituksesta, joka koskee pilaantuneen maaperän puhdistamista.

Ilmoituksen tekijä

Kiinteistö Oy Tammelanpuistokatu 21
c/o Newsec Asset Management Oy
PL 52
00101 Helsinki

Puhdistettavan alueen sijainti

Tammelan puistokatu 21, Tampere
Kiinteistö: 837-115-262-1

Kiinteistön omistaja

Kiinteistö Oy Tammelanpuistokatu 21

Asian vireilletulo, vireilletulon peruste sekä viranomaisen toimivalta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisesti pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus alueelliselle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Ilmoitus on tehtävä hyvissä ajoin, kuitenkin viimeistään 45 vuorokautta ennen puhdistamisen kannalta olennaisen työvaiheen aloittamista.

Ilmoitus pilaantuneen maaperän puhdistamisesta toimitettiin Pirkanmaan ELY-keskukselle 16.2.2022.

Tutkimus- ja suunnitelma-asiakirjat

- As. Oy Tammelan puistokatu, Tammelan puistokatu 21, 33500 Tampere, Pilaantuneen maan riskinarvio ja kunnostussuunnitelma, laatinut: AFRY Finland Oy 15.2.2022
- Neste Express 13, Tammelan puistokatu, Tampere, maaperän pilaantuneisuustutkimus, laatinut: Ramboll Finland Oy 24.1.2022
- As. Oy Tammelan puistokatu, Tammelan puistokatu 21, 33500 Tampere, Maaperän pilaantuneisuustutkimus, 10.12.2021

- Neste Markkinointi Oy, Neste Tampere, Tammelan puistokatu, pilaantuneen maaperän puhdistus, loppuraportti 6.2.2003, laatinut: Insinööritoimisto Paavo Ristola Oy

Puhdistettava alue

Alueen toimintahistoria ja pilaantumisen vaaraa aiheuttaneet toiminnot ja tapahtumat

Kiinteistöllä on aiemmin toiminut Osakeyhtymä Sommersin (vuodesta 1933 alkaen Kone ja Teräs Oy) tehdasrakennus vuodesta 1900 lähtien. Tehdasrakennus paloi vuonna 1938. Rakennus kunnostettiin tulipalon jälkeen huoltamoksi, jossa on harjoitettu autojen huoltotöitä. Rakennus on purettu vuonna 1984.

Uusi toimistorakennus rakennettiin vuonna 1987. Samassa yhteydessä rakennettiin polttoaineiden jakeluasema. Toimistorakennuksen 1. kerroksessa toimii myös autopesula. Jakelutoiminta on aloitettu vuonna 1987 ja Nesteelle toiminta on siirtynyt vuonna 1998. Jakelutoiminta alueella on lopetettu syyskuussa 2021. Jakeluaseman rakenteisiin kuuluu mittarikenttä, 4 maanalaista polttoainesäiliötä, imuputkilinjat ja täyttöpaikka rakenteineen. Alueella jatketaan autopesula- ja ravintolaliiketoimintaa vielä maaliskuun 2022 loppuun asti.

Alueen ja lähiympäristön nykyinen ja tuleva maankäyttö

Kortteli (nro 262) on merkitty ajantasa-asemakaavassa asuin-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (AL). Nykyisen liiketoiminnan loputtua kiinteistö jaetaan kahtia ja sille rakennetaan asuinkerrostaloja. Asuinkerrostaloihin tulee kellaritiloja, johon on tarkoitus rakentaa muu muassa varasto- ja virkistystiloja. Asuinkerrostalon keskiosaan rakennetaan autopaikoitusta ja sisäpiha.

Alueen maaperä- sekä pohja- ja pintavesitiedot

Kiinteistön länsiosassa pintamaa on asfaltin alla mursketäyttöä 0,6–1,8 metrin syvyyteen asti. Mursketäytön alapuolinen kerros on hiekkaa noin neljään metriin asti. Hiekkakerroksen alapuolella on silttiä ja savea 6,6–8,0 metrin syvyyteen asti ennen pohjamoreenia.

Lähimmät vesistöt, Tammerkoski ja Näsijärven Naistenlahti, sijaitsevat noin kilometrin tutkimuskohteesta länteen ja pohjoiseen. Lisäksi 650 metrin etäisyydellä kiinteistöstä etelään sijaitsee Sorsalampi.

Kiinteistö ei sijaitse pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue, Aakkulanharju (1-luokka, 43600) sijaitsee noin 2,1 km päässä kohteesta kaakkoon. Toinen läheinen pohjavesialue (Epilänharju-Villilä, 1-luokka, 0483702A) sijaitsee 2,5 kohteesta länteen. Pohjaveden virtaussuunta

on karttatarkastelun perusteella etelään. Pohjaveden pinta oli maaperätutkimusten aikana 4,5 m syvyydellä maanpinnasta.

Haitta-aineita koskevat tiedot

Alueella tehdyt aiemmat puhdistustyöt

Kiinteistöllä sijaitsevalla huoltoasemalla on tehty pilaantuneen maaperän puhdistustöitä vuonna 2002. Puhdistustyöt tehtiin Pirkanmaan ympäristökeskuksen 15.4.2002 antaman päätöksen mukaisesti. Mittarikentän alue puhdistettiin massanvaihdoilla muutostöiden yhteydessä kesäkuussa 2002. Alueelta poistettiin yhteensä 38 tonnia öljyhiilivedyillä pilaantuneita maa-aineksia. Puhdistustyön lopuksi massanvaihtoalueelta otetun jäännöspitoisuusnäytteen öljyhiilivetyttöisyydet olivat alle laboratorion analyysimenetelmän määrittämissä raja-arvoissa. Muutostöiden yhteydessä ei poistettu polttoainesäiliöitä.

Säiliöalueen maaperän puhdistus tehtiin huokosilmatekniikalla 5.8.-15.10.2002. Huokosilmatekniikalla poistettiin maaperästä bensiiniä yhteensä noin 20 kg. Puhdistustyöt lopetettiin saatujen tulosten perusteella Pirkanmaan ympäristökeskuksen hyväksynnällä.

Alueella tehdyt maaperätutkimukset

Kiinteistöllä tehtiin maaperä- ja pohjavesitutkimukset lokakuussa 2021. Maanäytteistä analysoitiin laboratoriossa aromaattiset hiilivedyt, klooratut alifaattiset hiilivedyt sekä öljyhiilivetyjakeet ja oksygenaatit.

Tutkimuksissa havaittiin kiinteistön eteläosan maaperässä öljyhiilivetyjä, joiden pitoisuus ylitti osin VNA 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvon.

Pohjavesinäytteet otettiin kiinteistön pohjois- ja eteläpuolelta. Näistä jälkimmäisessä mitattiin korkea MTBE:n pitoisuus.

Marraskuussa 2021 suoritettujen maaperätutkimusten aikana pyrittiin kartoittamaan pilaantumisen laajuutta ottamalla maaperänäytteet pohjaveden yläpuolelta, pohjavesikerroksesta sekä pohjavedellä kyllästyneestä kerroksesta. Maanäytteistä analysoitiin laboratoriossa metallit ja puolimetallit, aromaattiset hiilivedyt, polyaromaattiset hiilivedyt (PAH), PCB-yhdisteet (summapitoisuus), klooratut alifaattiset hiilivedyt, klooribentseenit sekä öljyhiilivedyt ja oksygenaatit. Jatkotutkimuksissa ei havaittu kohonneita öljyhiilivetyjen pitoisuuksia, joten pilaantuma rajoittuu kiinteistön eteläosaan ja mahdollisesti liikekiinteistön alapuoliseen maaperään.

Jakeluaseman alueella pilaantuneita ja kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maa-aineksia arvioidaan olevan 180m³tr. Lisäksi liikerakennuksen alapuolella arvioidaan olevan pilaantuneita maa-aineksia 525 m³tr. Pilaantuneiden maiden määrä tarkentuu rakennuksen purkamisen jälkeen tehtävissä tutkimuksissa.

Maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve

Kiinteistön maaperän pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta on arvioitu VNa 214/2007 mukaisesti. Arvioinnissa on tarkastelu kohteen nykytilaa sekä tulevaa asuinkäyttöä. Kriittisiksi haitta-aineiksi on tunnistettu maaperässä ja pohjavedessä todetut öljyhiilivedyt, BTEX-yhdisteet ja MTBE. Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa on käytetty apuna SoilRisk 3.2.-riskinarviointimallia.

Haitta-aineiden mahdollisiksi kulkeutumisreiteiksi kohteessa on tunnistettu öljyhiilivetyjen, erityisesti haihtuvien jakeiden ja MTBE:n kulkeutuminen suotovesien mukana pohjaveteen. Haitta-aineiden kulkeutuminen pohjaveden mukana laajemmalle on mahdollista, sillä haitta-ainetta on havaittu myös savikerroksen alapuolella. Lisäksi haitta-aineiden kulkeutuminen pohjavedestä (noin 4 m syvyydellä) sisäilmaan on arvioinnin mukaan mahdollista. Vesijohto ei toistaiseksi kulje jakelualueella tai sen läheisyydessä, joten haitta-aineet eivät voi kulkeutua vesijohtoveteen. Altistumismahdollisuus tulee huomioida mahdollisessa uuden vesijohdon sijoittelussa, mikäli haitta-ainetta jää pohjaveteen.

Arvioinnin mukaan maaperän haitta-aineille ei nykytilassa tapahdu altistumista, sillä alue on asfaltoitu. Altistuminen on kuitenkin mahdollista kaivutöiden aikana, joten haitta-aineet tulee huomioida mahdollisessa rakentamisen ja kunnostuksen aikaisessa toiminnassa. Tulevassa käytössä piha-alue on kellaritilojen yläpuolella, joten suoraa altistumista maaperän haitta-aineille ei arvioida mahdolliseksi. Kellaritiloissa suoraa altistumista haihtumattomille haitta-aineille ei myöskään arvioida mahdolliseksi johtuen betonirakenteista. Arvioinnin mukaan haihtuville haitta-aineille altistuminen sisäilman kautta voi olla mahdollista, mikäli niitä jää kiinteistölle. Nyt tehdyissä tutkimuksissa mitatut pitoisuudet eivät laskentaperusteisesti aiheuta riskiä tulevan rakennuksen sisäilmaan.

Alueella ei ole herkkiä luontotyyppisiä, eikä alueen käyttö tule muuttumaan luontoarvoiltaan selvästi herkemmäksi. Edellä mainituin perusteluin maaperässä ja pohjavedessä todetuista haitta-aineista ei arvioida aiheutuvan ekologista riskiä.

Riskinarvio sisältää epävarmuuksia johtuen maaperän ja haitta-aineiden heterogeenisyydestä ja rakennuksen alta puuttuvista haitta-ainetiedoista. Pilaantuneen alueen laajuutta ei ole saatu tarkasti varmistettua koko suunnittelualueella. Riskinarviossa ei toistaiseksi voida myöskään varmistua liikerakennuksen alapuolisen maakerroksen pilaantumattomuudesta, koska sitä ei ole pystytty tutkimaan.

Kohteessa on arvioinnin perusteella lievästi kohonnut haitta-aineiden kulkeutumisriski pohjaveteen ja tulevien rakennusten sisäilmaan. Pilaantuneen maaperän puhdistustarve on tutkimusten perusteella mittarikatoksen eteläpuolisessa osassa kiinteistöä.

Esitetty puhdistussuunnitelma

Puhdistustavoitteet

Pilaantuneen maaperän puhdistustavoitteeksi esitetään öljyhiilivetyjen ja oksygenaattien (MTBE-TAME) osalta valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisia alempia ohjearvoja, jotka soveltuvat asuin- ja liiketiloja sisältävälle kiinteistölle.

Liikerakennuksen alapuolisesta maaperästä mahdollisesti löytyville metalleille esitetään puhdistustavoitteeksi valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaista ylempää ohjearvoa.

Taulukko 1. Puhdistustavoitteet maaperän haitta-ainepitoisuuksille

Aine	Kunnostustavoite (mg/kg)
MTBE	0,1
Bensiinijakeet (>C ₅ -C ₁₀)	100
Keskittisleet (>C ₁₀ -C ₂₁)	300
Raskaat öljyhiilivedyt (>C ₂₁ -C ₄₀)	600
Antimoni (Sb)	50
Arseeni (As)	100
Elohopea (Hg)	5
Kadmium (Cd)	20
Koboltti (Co)	250
Kromi (Cr)	300
Kupari (Cu)	200
Lyijy (Pb)	750
Nikkeli (Ni)	150
Sinkki (Zn)	400
Vanadiini (V)	250

Pohjaveden osalta ilmoituksessa esitetään, että tavoitteena on alentaa myös pohjaveden haitta-ainepitoisuuksia. Niiden alentaminen tehdään ensisijaisesti poistamalla pilaantuneet maat ilmoituksessa esitetyn mukaisesti. Tarvittaessa tehdään myös kaivantovesien käsittelyä.

Puhdistusmenetelmät ja niiden valintaperusteet sekä työn toteuttaminen

Maaperä puhdistusmenetelmäksi esitetään massanvaihtoa, sillä alueelle on suunniteltu purku- ja rakennustöihin liittyviä kaivutöitä. Puhdistustyöt on suunniteltu tehtävän rakenteiden purkutöiden yhteydessä huhti-toukokuussa 2022. Pilaantunutta maa-ainesta ei voida hyödyntää kiinteistöllä.

Työskentelyalue aidataan ennen töiden aloittamista.

Maa-aines kaivetaan suoraan lavalle tai tarvittaessa muulle vesitiiviille pinnalle, jotta haitta-aineet eivät joutuisi kosketuksiin lähiympäristön kanssa. Maa-ainekselle varataan riittävät välivarastointimahdollisuudet laboratorioanalyysien valmistumisen ajaksi. Mikäli kiinteistöllä todetaan haitta-aineita enemmän kuin purkamista edeltävissä tutkimuksissa tai

pilaantunut alue todetaan laajemmaksi, päivitetään riskinarviointi ja sen perusteella puhdistustavoitteet.

Puhdistustyön edetessä tehdään täydentäviä tutkimuksia puhdistustyön ja maa-ainesten ohjaamiseksi. Puhdistustyön valvoja ohjaa kaivua työn aikana kenttämittarein. Kenttätesteistä noin joka kymmenes varmistetaan laboratorioissa. Näytteenotto toteutetaan linjan mukaisesti noin 10 metrin välein ja syvyysuunnassa noin metrin välein, maalajit ja oletetut haitta-aineet huomioiden.

Pilaantuneet maa-ainekset kuljetetaan kuorma-autoissa vastaanottoaikaan peitettyinä ja pilaantuneiden maiden kuljetuksista laaditaan siirtoasiakirjat.

Kaivantoihin voi kerääntyä MTBE-pitoisia vesiä. Mahdollisista kaivantoon kerääntyneistä vesistä otetaan näyte, jota verrataan tavoitepitoisuuteen (200 µg/l, Kemakta kasteluveden yläraja). Mikäli MTBE:n pitoisuus vesinäytteessä ylittää sallitun pitoisuuden, ohjataan vedet aktiivihiihiinpuodatuksi. Tavoitepitoisuuden alittavat vedet voidaan käsitellä hulevesien tapaan. Työmaalla tulee varautua aktiivihiihiinpuodatuksi ennen vesien pumppausta öljynerotinkaivoon. Maaperän muut haitta-aineet eivät ole merkittävässä määrin vesiliukoisia vaan sitoutuneita kiintoainekseen. Puhtaaksi todettujen vesien poistaminen esimerkiksi hiekan- ja öljynerotimien avulla ennen hulevesiviemäriin johtamista arvioidaan riittävän vähentämään vesien haitta-aineiden määrää.

Puhdistustyön lopputulos valmistetaan ottamalla kaivannon reunoilta ja pohjalta jäännöspitoisuusnäytteet vähintään jokaista 100 m² aluetta kohti. Noin joka kymmenes kenttämittaritulos varmistetaan laboratorioissa.

Pohjaveden osalta puhdistustyön lopputulos varmistetaan pohjavesinäytteenotolla ja mahdollisella puhdistustyön jälkeisellä seurannalla.

Puhdistustyöstä laaditaan loppuraportti, joka toimitetaan Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kuuleminen

Pirkanmaan ELY-keskus on neuvotellut 23.3.2022 pilaantuneen alueen puhdistamisesta Tampereen ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, jonka kannanotot on otettu huomioon tässä päätöksessä.

Viranomaisen ratkaisu

Pirkanmaan ELY-keskus on tarkastanut Tampereella, osoitteessa Tammelan puistokatu 21 sijaitsevan kiinteistön 837-115-262-1 pilaantuneen maaperän puhdistamista koskevan ilmoituksen ja hyväksyy sen seuraavin määräyksin:

Lisätutkimukset

1. Kiinteistöllä sijaitsevan liikerakennuksen alapuolisen maaperän haitta-ainepitoisuudet on selvitettävä edustavan näytteenoton avulla rakennuksen purkamisen jälkeen. Näytteistä on analysoitava vähintään ne haitta-aineet, joita on todettu aiemmin tehdyissä maaperätutkimuksissa.

Puhdistustavoitteet

2. Kiinteistöltä on poistettava maaperästä maa-ainekset, joiden öljyhiilivetyjen keskitisleidien ($>C_{10}-C_{21}$), raskaiden jakeiden ($>C_{21}-C_{40}$) ja/tai oksygenaattien pitoisuudet ylittävät valtioneuvoston asetuksen 214/2007 mukaisen alemman ohjearvotason sekä maa-ainekset, joiden metallien ja puolimetallien pitoisuudet ylittävät VNa 214/2007 mukaisen ylemmän ohjearvotason.
3. Vesijohtolinjojen ympäriltä vähintään 0,5 metrin etäisyydelle vesijohdoista tulee poistaa maa-ainekset, joiden haitta-aineiden pitoisuudet ylittävät VNa 214/2007 mukaisen kynnyсарvotason. Mikäli tulevien vesijohtolinjojen alueelle maaperään tai pohjaveteen jää puhdistamisen jälkeen kohonneita pitoisuuksia orgaanisia haitta-ainepitoisuuksia, tulee vesijohtojen materiaalina käyttää diffuusiosuojattua putkea.
4. Työn aikana on seurattava kaivettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksia edustavan näytteenoton avulla. Lisäksi työn aikana on pidettävä kirjaa maaperänäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.

Alueen yleinen hoito ja järjestys

5. Puhdistettava alue on aidattava ja varustettava pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistuksesta kertovin kyltein.
6. Pilaantuneen maa-aineksen kaivu, lastaus ja muut puhdistukseen liittyvät työvaiheet on suunniteltava ja toteutettava siten, että pilaantunutta maa-ainesta ei leviä ympäristöön. Puhdistustyön aikana

on huolehdittava, ettei puhdistamisesta aiheudu haittaa tai vaaraa alueella tai sen lähistöllä oleskeleville eikä muuta terveys- tai ympäristöriskiä.

Maa-ainesten käsittely ja varastointi

7. Poistettavat pilaantuneet ja/tai jätteensekaiset maa-ainekset sekä kohonneita haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset, joita ei hyödynnetä määräyksen 11 mukaisesti, on toimitettava ominaisuuksiensa mukaisesti ensisijaisesti hyödynnettäviksi ja toissijaisesti loppukäsiteltäviksi vastaanottoaikaan, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä maa-aineksia.
8. Kaivetut pilaantumattomat maa-ainekset ja eri tavalla pilaantuneet tai eri tavalla käsiteltävät maa-ainekset on pidettävä erillään kaivun, lastaamisen, mahdollisen välivarastoinnin ja kuljetuksen aikana.
9. Kaivettuja maa-aineksia voidaan tarvittaessa esimerkiksi näytteiden analysoinnin vaatiman ajan välivarastoida puhdistettavalla alueella tai sen välittömässä läheisyydessä. Välivarastoinnin on oltava mahdollisimman lyhytaikaista ja se on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu maaperän pilaantumista, pilaantumattoman ja haitta-ainepitoisen maa-aineksen sekoittumista, haitta-ainepitoisen maa-aineksen pölyämistä, haitta-ainepitoisten suoto- ja valumavesien muodostumista tai muuta terveys- tai ympäristöhaittaa. Pirkanmaan ELY-keskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä maa-ainesten peittämisestä tai muista tarvittavista toimenpiteistä.
10. Mikäli välivarastointi toteutetaan päällystämättömällä alueella, on alueen maaperän pintakerroksen pilaantumattomuus varmistettava edustavalla näytteenotolla välivarastoinnin päätyttyä.

Kaivettujen maa-ainesten hyötykäyttö

11. Puhdistettavalla alueella voidaan hyödyntää sieltä kaivettavia maa-aineksia, joiden haitta-ainepitoisuudet eivät ylitä määräysten 2 ja 3 mukaisia puhdistustavoitteita ja jotka sisältävät jätettä alle 10 tilavuusprosenttia-ilmoituksessa esitetyn hyötykäyttösuunnitelman mukaisesti. Hyötykäytettäviä maa-aineksia ei saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen.

Hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet tulee selvittää edustavan näytteenoton avulla ennen maa-ainesten hyödyntämistä. Kohonneita, kynnysarvotason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät täyttökerrokset on erotettava pilaantumattomista maa-aineksista selkeästi erottuvalla huomiorakenteella. Hyötykäytettyjen maa-ainesten haitta-ainepitoisuudet ja hyödyntämispaikat on dokumentoitava ja merkittävä kiinteistöä koskeviin asiakirjoihin. Selvitys maa-ainesten

hyötykäytöstä on liitettävä määräyksessä 22 edellytettyyn loppuraporttiin.

Maa-ainesten kuljettaminen

12. Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain jätehuoltorekisteriin hyväksytyille toiminnanharjoittajalle. Pilaantunut maa-aines on peitettävä kuljetuksen ajaksi ja liikenne on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu pöly- tai meluhaittoja. Lisäksi pilaantuneiden maa-ainesten kuljetuksista on laadittava siirtoasiakirjat, joista tulee ilmetä jätelain (646/2011) 121 §:n edellyttämät tiedot. Siirtoasiakirjat on oltava mukana kuljetuksen aikana ja se on luovutettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjoja on säilytettävä kolme vuotta.

Puhdistustyön lopputuloksen toteaminen

13. Kaivutyön lopuksi kaivantojen seinämistä ja pohjista tulee ottaa edustavat jäännöspitoisuusnäytteet. Ne on otettava niin, että kaivualueen maaperään jäävät haitta-ainepitoisuudet tulevat luotettavasti selvitettyiksi. Näytteistä on analysoitava laboratoriossa vähintään kyseisellä kaivualueella tehdyissä tutkimuksissa todettujen haitta-aineiden pitoisuudet.
14. Kohonneita, kynnysarvon tai luontaisen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset tulee erottaa pilaantumattomista maa-aineksista selkeästi erottuvalla huomiorakenteella.

Pilaantuneen veden käsittely

15. Pilaantuneen maan kaivantoihin mahdollisesti kertyvästä vedestä on otettava edustavia vesinäytteitä. Näytteistä on tutkittava alueella tehdyissä maaperätutkimuksissa todetut haitta-aineet.

Tarvittaessa vesi on poistettava tai puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla. Vesien käsittelyyn ja johtamiseen liittyvä suunnitelma on esitettävä Pirkanmaan ELY-keskuksen tarkastettavaksi. Jos kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, on veden viemärintiin pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä.

Pohjavesitarkkailu

16. Puhdistustyön vaikutuksia pohjaveden haitta-ainepitoisuuksiin tulee seurata näytteenoton avulla. Pohjavedestä tulee ottaa näyte ennen puhdistustyön aloittamista, puhdistustyön aikana ja puoli vuotta puhdistustyön valmistumisen jälkeen.

Näytteenoton tulosten sekä puhdistuksen aikaisten maaperän tutkimustulosten ja muiden havaintojen perusteella on tehtävä arvio

pohjavesitarkkailun jatkamisesta ja sen perusteella suunnitelma pohjavesitarkkailun toteuttamisesta. Suunnitelmassa on esitettävä vähintään pohjaveden havaintoputki tai havaintoputket, joista tarkkailua esitetään tehtävän, näytteenottotiheys perusteluineen, analysoitavat haitta-aineet, näytteenotto- ja analysointimenetelmät sekä tulosten arviointi. Arvio tarkkailun jatkotarpeesta sekä tarvittaessa tarkkailusuunnitelma on liitettävä määräyksessä 22 edellytettyyn loppuraporttiin. Mikäli mahdollista, pohjavesinäytteiden tulokset tulee toimittaa myös sähköisesti osoitteeseen vesidata.pirkanmaa@ely-keskus.fi, josta ne liitetään ympäristöhallinnon sähköiseen pohjavesitietojärjestelmään (POVET).

Riskinarviointi ja eristerakenne

17. Mikäli maaperään jää puhdistustyön jälkeen määräysten 2 ja 3 mukaisten puhdistustavoitteiden ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, tulee niitä koskien laatia riskinarviointi. Se tulee toimittaa tarkastettavaksi Pirkanmaan ELY-keskukselle, joka arvioi sen perusteella jatkotoimenpiteiden tarpeen.
18. Mikäli kiinteistön maaperään jää puhdistustöiden jälkeen puhdistustavoitteen ylittäviä pitoisuuksia orgaanisia haitta-aineita, tulee kyseisiä haitta-ainepitoisuuksia sisältävät maa-ainekset erottaa alueelle tuotavista pilaantumattomista täyttömaista HDPE-kalvon tai muun vastaavan eristerakenteen avulla.

Tiedottaminen, valvonta, kirjanpito ja raportointi

19. Puhdistustyöhön on nimettävä henkilö, joka vastaa päätöksen määräysten noudattamisesta ja puhdistustyön valvonnasta. Valvonnasta vastaavan nimi ja yhteystiedot sekä puhdistuksen aloittamisajankohta on ilmoitettava kirjallisesti Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Tampereen ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle ennen toimenpiteiden aloittamista. Edellä mainituille tahoille on ilmoitettava myös tämän päätöksen mukaisten puhdistustoimenpiteiden lopettamisajankohta.
20. Mikäli puhdistustyön aikana maaperässä havaitaan haitta-aineita, joita ei ole todettu aiemmissa tutkimuksissa tai havaitaan muita lähtötiedoista poikkeavia asioita, jotka voivat vaikuttaa mahdollisiin ympäristö- ja/tai terveysriskeihin, on kyseisistä havainnoista ilmoitettava viipymättä Pirkanmaan ELY-keskukselle, Tampereen ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä kiinteistön omistajalle jatkotoimenpiteiden sopimiseksi.
21. Työn aikana on pidettävä kirjaa maaperä- ja pohjavesinäytteenotosta, eri käsittelypaikkoihin toimitettavien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista ja määristä sekä puhdistettavalla alueella hyödynnettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksista, määristä ja hyödyntämispaikoista.

22. Tämän päätöksen mukaisista tutkimus- ja puhdistustoimenpiteistä on laadittava loppuraportti, jossa on esitettävä:

- puhdistustyön toteuttaminen ja karttapiirustus toteutuneista kaivualueista ja -syvyyksistä,
- kuvaus työn aikaisista näytteenottomenetelmistä ja yhteenveto työn aikaisesta näytteenotosta,
- kirjanpitoliedot poistetuista haitta-ainepitoisista maa-aineksista,
- haitta-ainepitoisten maa-ainesten hyödyntäminen alueella,
- analyysitulokset puhdistetun maaperän haitta-aineiden jäännöspitoisuuksista ja näytteenottoaikkojen sijainnit karttapiirustuksessa esitettyinä sekä
- yhteenveto mahdollisten vesinäytteiden analyysituloksista ja pilaantuneen veden poistamisesta ja käsittelystä.
- pohjavesitarkkailun tulokset sekä arvio pohjaveden jälkitarkkailutarpeesta.

Raporttiin on liitettävä yhteenveto maa-ainesten toimittamisesta eri hyödyntämis-, käsittely- ja loppusijoituspaikoille.

Loppuraportti on toimitettava tarkastettavaksi Pirkanmaan ELY-keskukselle sekä tiedoksi Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ja kiinteistön omistajalle kolmen kuukauden kuluessa kaivutyön loppuunsaattamisesta.

Määräysten ja päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaan maaperän ja pohjaveden puhdistamiseen pilaantuneella alueella sekä puhdistamisen yhteydessä maa-aineksen hyödyntämiseen kaivualueella tai poistamiseen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi voidaan ryhtyä tekemällä siitä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle (ELY-keskus), jos puhdistaminen ei luvun 4 nojalla edellytä ympäristölupaa. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen. Ilmoituspäätöksessä on annettava tarvittavat määräykset alueen puhdistamisesta, puhdistamisen tavoitteista ja maa-aineksen hyödyntämisestä ja tarkkailusta.

Valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (PIMA-asetus, 214/2007) on säädetty maaperässä yleisimmin esiintyvien haitallisten aineiden kynnysarvot. Asetuksen 3 §:n mukaan, mikäli yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus maaperässä ylittää kynnysarvon tai alueella, jolla taustapitoisuus on kynnysarvoa korkeampi, alueen taustapitoisuuden, on maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve arvioitava. Arvioinnin on asetuksen 2 §:n mukaan perustuttava arvioon maaperässä olevien haitallisten aineiden aiheuttamasta vaarasta tai haitasta terveydelle ja

ympäristölle. Asetuksessa luetellaan seikat, jotka on otettava arvioinnissa huomioon. Ilmoituksessa esitetty maaperän ja pohjaveden puhdistustarpeen arvioinnin tulee täyttää asetuksen vaatimukset.

Pilaantunutta maaperää puhdistettaessa tulee usein esille seikkoja, joihin ei ole ennakkotutkimuksista ja -suunnitelmista huolimatta pystytty varautumaan, esim. maaperässä todetaan uusia haitta-aineita, maaperässä todettavat haitta-ainepitoisuudet poikkeavat merkittävästi aiemmista tutkimuksista, pilaantunut alue on arvioitua laajempi tai kaikkea pilaantunutta maa-ainesta ei voida poistaa. Tämän vuoksi valvontaviranomaisen voi olla tarpeen antaa uusia ohjeita tai määräyksiä työn aikana. (Määräys 20.)

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 2 luvussa on säädetty yleisistä velvollisuuksista, periaatteista ja kielloista kuten toiminnanharjoittajan selvittäövelvollisuudesta (6 §) sekä velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa toimintansa ympäristövaikutuksia (7 §), maaperän pilaamiskiellosta (16 §) ja pohjaveden pilaamiskiellosta (17 §). Määräyksissä on huomioitu ympäristönsuojelulain mukaiset velvoitteet.

Määräyskohtaiset perustelut

Kiinteistöllä tehtyjen tutkimusten mukaan maaperän pilaantuneisuus ulottuu mahdollisesti liikerakennuksen alapuoliseen maaperään. Päätöksessä on edellytetty selvittämään maaperän haitta-ainepitoisuudet edustavan näytteenoton avulla, sillä ympäristönsuojelulain 135 §:n mukaan, jos on aihetta epäillä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistustarve. (Määräys 1.)

Ympäristönsuojelulain 133 §:n mukaan pilaantunut maaperä tulee puhdistaa siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. (Määräykset 2. ja 3.)

Työnaikaisen näytteenoton avulla saadaan tietoa kaivettavien maiden haitta-ainepitoisuuksista sekä pilaantumisen laajuudesta ja pystytään arvioimaan vielä tarvittavien puhdistustoimien laajuutta sekä ohjaamaan kaivettavat maa-ainekset luvanmukaisesti vastaanotto paikkoihin. Jäännöspitoisuusnäytteenotolla todennetaan maaperän haitta-ainepitoisuudet pilaantuneen maa-aineksen poistamisen jälkeen. Näytteenotolla varmennetaan edellytetyjen puhdistustavoitteiden saavuttaminen sekä saadaan tieto maaperään kaivujen jälkeen jäävistä haitta-ainepitoisuuksista. (Määräykset 4. ja 13.)

Ympäristönsuojelulain 20 § edellyttää pilaantumisen vaaraa aiheuttavalta toiminnalta huolellisuutta ja varovaisuutta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi sekä onnettomuuksien estämiseksi ja niiden vaikutusten rajoittamiseksi (varovaisuus- ja huolellisuusperiaate) Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi

kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta ja muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle. (Määräys 5.)

Jätelain (646/2011) 13 §:ssä säädetään, ettei jätteestä tai jätehuollosta saa aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. (Määräykset 6., 8.–10. ja 12.)

Jätelain 8 § edellyttää, että kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava jätelain etusijajärjestystä. Etusijajärjestyksen mukaan vain sellaiset jätteet, joita ei ole mahdollista uudelleenkäyttää, kierrättää tai hyödyntää, loppukäsitellään. (Määräys 7.)

Jätelain 29 §:n mukaisesti maaperän puhdistustyön yhteydessä kaivettavat jättejakeet on edellytetty toimitettavaksi hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi asianmukaisen luvan omaavaan vastaanottoaikaan. (Määräys 7.)

Jätelain 15 §:ssä säädetään lajiltaan ja laadultaan erilaisten jätteiden erilläänpitovelvollisuudesta siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista. (8.)

Jätelain 29 §:n mukaan jätteen saa luovuttaa vain jätelain 11 luvun mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksytyille kuljettajalle. (Määräys 12.)

Valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen (179/2012) 11 §:n mukaan jäte voidaan kuljettaa peitettynä, jos siten voidaan varmistua siitä, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Poistettavat pilaantunutta maa-ainesta sisältävät kuormat on edellytetty peitettäväksi ja haitta-ainepitoiset kaivetut maa-ainekset on edellytetty pidettäväksi erillään pilaantumattomista maa-aineksista, jotta haitta-ainepitoisista maa-aineksista ei aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 12.)

Jätelain 121 §:n mukaan jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja pilaantuneesta maa-aineksesta. Siirtoasiakirja on oltava mukana jätteen siirron aikana ja se on annettava jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjat on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan. Siirtoasiakirjaan merkittävistä tiedoista ja niiden vahvistamisesta on säädetty valtioneuvoston jätteistä annetun asetuksen 24 §:ssä. (Määräys 12.)

Ympäristönsuojelulain 209 § n mukaan lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. (Määräykset 1., 4., 13. ja 15.)

Päätöksessä on hyväksytty ympäristönsuojelulain 36 §:n mukaisesti puhdistustyön yhteydessä kaivettujen haitta-ainepitoisuuksiltaan puhdistustavoitteet täyttävien maa-ainesten hyötykäyttö puhdistettavalla alueella. Kynnysarvon tai luontaisen taustapitoisuustason ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia sisältäviä maita ei kuitenkaan saa sijoittaa mahdolliseen orsi- tai pohjavesikerrokseen, jottei niistä aiheudu riskiä orsi-/pohjaveden laadulle. Päätöksessä on edellytetty täytoissä hyötykäytettävien maa-ainesten haitta-ainepitoisuuksien ja sijoituskohteiden dokumentointia, jotta maa-ainekset voidaan huomioida asianmukaisesti tulevien kaivutöiden yhteydessä. Pilaantuneet ja pilaantumattomat maa-ainekset on edellytetty erottamaan huomiorakenteella, jotta ne on mahdollista paikantaa, mikäli alueella tehdään maarakennustöitä tulevaisuudessa. (Määräykset 11. ja 14.)

Kiinteistön maaperässä ja pohjavedessä on todettu helposti kulkeutuvaa MTBE:tä. Pilaantuneen maaperän puhdistusta koskevan ilmoituksen mukaan pohjaveden MTBE-pitoisuuksia pyritään pienentämään pilaantuneiden maiden (pilaantumisen lähteen) poistamisella. Huomioiden kohteen ominaisuudet (ei pohjavesialue, eikä pohjaveden talouskäyttöä), MTBE:n ominaisuudet sekä alueen tuleva käyttö maaperän puhdistus ja sitä kautta tapahtuva MTBE-pitoisuuksien alentaminen on katsottu riittäväksi. Koska kohteessa ei tehdä varsinaista pohjaveden puhdistusta, ei pohjaveden puhdistamiselle ole asetettu puhdistustavoitteita. Päätöksessä on kuitenkin edellytetty seuraamaan puhdistustyön pohjavesivaikutuksia ja pohjaveden haitta-ainepitoisuuksia näytteenoton avulla. (Määräys 16.)

Ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaan toiminta on järjestettävä niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Puhdistettavan alueelta mahdollisesti syntyvän pilaantuneen veden poistamisella varmistetaan, etteivät vedessä olevat haitta-aineet pääse kulkeutumaan laajemmalle alueelle eivätkä aiheuta enempää maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa terveydelle tai ympäristölle. (Määräys 15.)

Mikäli kiinteistön maaperään jää puhdistamisen jälkeen puhdistustavoitteen ylittäviä haitta-ainepitoisuuksia, on niiden mahdollisia riskejä edellytetty arvioimaan riskinarvioinnin avulla, jotta valvova viranomainen pystyy arvioimaan tarvittavat jatkotoimenpiteet. Alueen maaperään puhdistustöiden jälkeen mahdollisesti jäävät puhdistustavoitteen ylittäviä orgaanisia haitta-aineita sisältävät maa-ainekset on edellytetty päätöksessä eristämään alueelle tuotavista pilaantumattomista täyttömaista, jotta orgaaniset haitta-aineet eivät pääse kulkeutumaan jo puhdistetulle alueelle. (Määräys 17. ja 18.)

Ympäristönsuojelulain 172 §:ssä ja jätelain 122 §:ssä säädetään valvontaviranomaisen tiedoksisaantioikeudesta tehtävänsä suorittamista varten. Määräykset 19.–22. on annettu

viranomaisvalvonnan kannalta. Puhdistamisen aikainen kirjanpito ja puhdistamisen raportointi ovat tarpeen viranomaisvalvonnan kannalta. Kirjanpidolla ja raportilla dokumentoidaan tehdyt näytteenotto-, kaivu- ja muut puhdistustoimenpiteet.

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6, 7, 16, 17, 20, 85, 133, 136, 172, 190, 191, 200, 205, 209 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 24, 25, 26 §

Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007)

Jätelaki (646/2011) 8, 13, 15, 29, 121, 122 §

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 3, 4, 11, 24 §

Hallintolaki (434/2003)

Valtioneuvoston asetus vesienhoidon järjestämisestä annetun asetuksen muuttamisesta (341/2009)

Valtioneuvoston asetus vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista (1022/2006)

Valtion maksuperustelaki (150/1992)

Valtioneuvoston asetus (1259/2021) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022

Käsittelymaksu ja sen määräytyminen

Tämän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on **880 €**.

Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2022(1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on 55 € kultakin asian käsittelyyn kuluvalta tunnilta. Tämän ilmoituksen käsittelyyn kului 16 tuntia.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2022 (1259/2021) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon.

Päätöksen voimassaoloaika

Tämä päätös on voimassa 31.3.2027 saakka. Mahdollisten olosuhdemuutosten vuoksi päätöksen voimassaolon jälkeen maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on tarvittaessa arvioitava uudestaan ja tehtävä puhdistamisen ympäristönsuojelulain edellyttämä ilmoitus tai lupahakemus.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätös

Ilmoituksen tekijälle (sähköisesti)

Tiedoksi

Kiinteistön omistaja
Tampereen ympäristönsuojeluviranomainen (sähköisesti)
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Kuuluttaminen

Ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti Pirkanmaan ELY-keskus antaa päätöksen tiedoksi myös julkisella kuulutuksella. Kuulutus ja kuulutettava päätös ovat nähtävillä Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Tampereen kaupungin verkkosivuilla.

Tietojärjestelmään merkitseminen

Alueen maaperää koskevat tiedot päivitetään valtakunnalliseen Maaperän tilan tietojärjestelmään.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamoon. Tarkemmat ohjeet muutoksenhausta ovat päätöksen liitteenä 2 olevassa valitusosoituksessa.

Lisätiedot

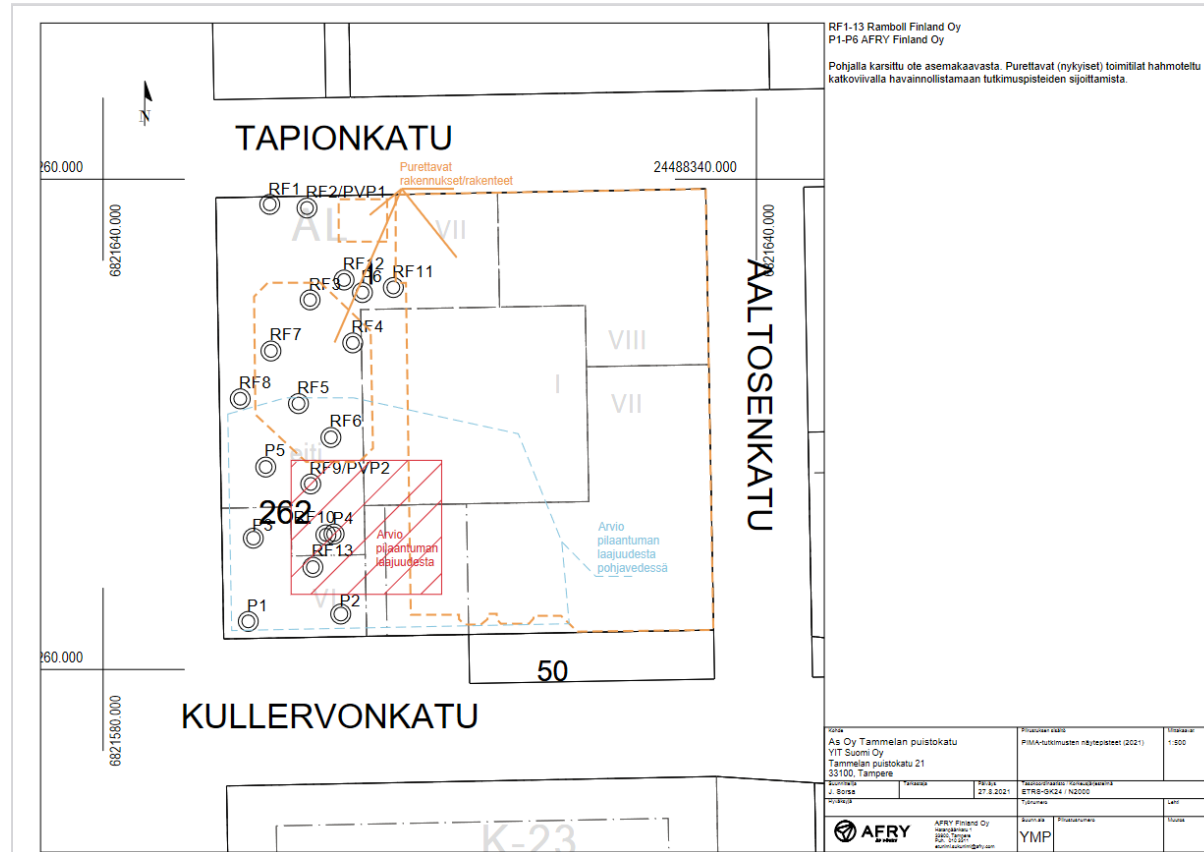
Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ympäristönsuojeluyksikössä. Lisätietoa asiasta antaa ylitarkastaja Emmi Pajunen, emmi.pajunen@ely-keskus.fi, puh. 0295 021 381.

Hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Päätöksen on esitellyt ylitarkastaja Emmi Pajunen ja ratkaissut ylitarkastaja Satu Honkanen.

Liitteet

- Liite 1. Puhdistettavan alueen sijaintikartta
- Liite 2. Valitusosoitus

Kuva 1. Puhdistettavan alueen sijainti

Valitusosoitus

Tähän päätökseen sekä sen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen**. Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa 260 euron suuruinen oikeudenkäyntimaksu. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään erikseen niistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän** kuluessa **päätöksen tiedoksisaannista**. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavaan arkipäivään. **Valitusaika päättyy 9.5.2022.**

Sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusosoitus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- valituksenalainen päätös valitusosoituksineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- mahdolliset asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi
- asiamiehen valtakirja, mikäli asiamiehenä toimii muu kuin asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Toimittaminen

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa:

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 Vaasa
Vaihe 029 56 42611, 029 56 42780 kirjaamo
vaasa.hao@oikeus.fi

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai asiamiehen tai lähetin välityksellä taikka lähettäjän omalla vastuulla postitse tai sähköisesti. Valituskirjelmän tulee olla valitusviranomaisella viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Tämä asiakirja PIRELY/1830/2022 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/1830/2022 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Pajunen Emmi 31.03.2022 10:24

Ratkaisija Honkanen Satu 31.03.2022 11:14